

**COUNCIL OF
THE EUROPEAN UNION**

**Brussels, 24 April 2014
(OR. fi, en)**

**9194/14
ADD 8**

**ECOFIN 416
UEM 106**

COVER NOTE

From: Jani Pitkäniemi, Counsellor, Permanent Representation of Finland to the European Union

date of receipt: 23 April 2014

To: Carsten Pillath, Director-General, DGG-Economic Affairs and Competitiveness General Secretariat of the Council of the European Union

---

Subject: Finland's Stability Programme 2014

Delegations will find attached the third part of Finland's Stability Programme for 2014 in Finnish.

Talouden kilpailukyky, uusiutuminen ja kasvu

- Yritystukiudistuksessa on otettu huomioon ympäristölle haitalliset tuet, joita vähennetään. Yritystukien keskeiseksi tavoitteeksi asetetaan talouden ja elinkeinorakenteen uudistaminen sekä yritystukien suuntaaminen aiempaa vahvemmin yritysten kasvua ja kansainvälistymistä tukevaan toimintaan sekä t&k&i-toiminnan edellytysten vahvistamiseen.
- Asuntorakentamista tuetaan määräaikaisella käynnistysavustuksella 20-vuotiseen takauslainamalliin liittyen pääkaupunkiseudulla vuoden 2015 loppuun saakka. Kustannus valtion asuntorahastolle on arviolta reilut 2,5 milj. euroa vuodessa. Lisäksi uusi 20-vuotinen korkotukimalli toteutetaan kohdekohtaisilla rajoituksilla yleishyödyllisyyslainsäädännön ulkopuolelle.
- Asuntorakentamisen edellytysten parantamiseksi Helsingin seudulla valtio vetäytyy toimintoineen Helsinki-Malmin lentoasemalta siten, että alue on mahdollista ottaa asutokäyttöön viimeistään 2020-luvun alussa.

Julkisen palvelutuotannon tuottavuus

- Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen arvioidaan johtavan selkeään kuntatalouden tuottavuuden paranemiseen. Pysyvä kustannusten nousuvauhdin hidastuminen edellyttää vahvaa kansallista ohjausta, joka myös sisältyy uuteen järjestelmään.
- Virastojen toimintamäärärahoihin tehdään vuosittain toimitilamenojen indeksikorotuksia vastaava laskennallinen lisäys. Tämän jälkeen toimintamäärärahoihin tehdään vuosittain niiden nykytasoon nähden 0,5 prosentin tuottavuuden kasvua merkitsevät määrärahavähennykset. Puolustusvoimauudistuksen takia vähennystä ei sovelleta puolustusvoimien toimintamäärärahoihin kehyskaudella.
- Kehyskaudella jatketaan kansallisen palveluarkkitehtuurin kehittämistä. Kokonaisuuteen sisältyvät seuraavat osat: kansallinen palveluväylä, kansallinen sähköinen tunnistusratkaisu, kansalliset ratkaisut yritysten, muiden organisaatioiden ja luonnollisten henkilöiden roolien ja valtuutusten hallintaan, yhteiset palvelunäkymät (kansalaisille, yrityksille ja viranomaisille) sekä ohjaus- ja hallintamallit. Tavoitteena on, että kehyskauden alussa kansalaisilla on mahdollisuus tarkastella keskeisiä omia tietojaan palveluväylän kautta ja kehyskauden lopulla palveluväylä on laajasti käytössä. Tietoturvallisuuskulttuurin edistämistä ja SecICT-hankkeen toimeenpanoa jatketaan.
- Tietohallinnon rakenteiden selkiyttämistä jatketaan. Selvitetään tietohallinnon kehittämisviraston perustamista ja jatketaan valtion virastojen ja laitosten toimialariippumattomien ICT-tehtävien siirtoja Valtion tieto- ja viestintätekniikkakeskus Valtoriin.
- Julkisen hallinnon tietovarantojen vaiheittaista avaamista edistetään. Avaamalla laajasti erityyppisiä tietoaineistoja tavoitellaan taloudellisia ja yhteiskunnallisia vaikutuksia sekä parannetaan kansalaisyhteiskunnan toimivuutta, demokratiaa ja julkishallinnon tuottavuutta. Kehyskaudella avaamista jatketaan mm. elintarvikkeiden koostumustie-

tojen sekä kulttuuriperintöaineistojen ja Tilastokeskuksen aineistojen osittaisella avaamisella, esimerkkinä postinumeroalueet. Aiemmillä päätöksillä on avattu esim. maastotietoja, sää-, ilmasto- ja meridataa sekä liikenne- ja viestintädataa. Tähän tarkoitukseen kohdistetaan yhteensä 1,2—4,2 milj. euroa lisämäärärahaa vuosittain, jotka osoitetaan Verohallinnolle, Tilastokeskukselle, Väestörekisterikeskukselle, korkeakoululaitoksen yhteisiin menoihin, Taiteen edistämiskeskukselle, Suomenlinnan hoitokunnalle, Kansalliselle audiovisuaaliselle instituutille, Liikenteen turvallisuusvirastolle, Säteilyturvakeskukselle ja Terveyden- ja hyvinvoinnin laitokselle.

Kuntien tehtävien ja velvoitteiden vähentämisohjelma

Rakennepoliittisen ohjelman mukaisesti kuntien lakisääteisten tehtävien perusteella säädettyjä velvoitteita vähennetään, tavoitteena saavuttaa yhden miljardin euron kokonaisvähenys kuntien ja kuntayhtymien toimintamenoihin vuoden 2017 tasolla.

Kehyspäätöksen valmistelun yhteydessä on arvioitu rakennepoliittisen ohjelman toimenpiteiden toimeenpanon tilannetta sekä niiden kustannusvaikutuksia valtiontalouteen ja kuntatalouteen. Ministeriöiden tekemät ehdotukset voidaan jakaa karkeasti kahteen ryhmään:

1. Ehdotukset, jotka voidaan toteuttaa selkein säädösmuutoksin tai muin kuntien toimintaan ja kustannuksiin suoraan vaikuttavin valtion toimenpitein.
2. Ehdotukset, joiden vaikutusta ei voida toistaiseksi riittävän luotettavasti osoittaa johdun esimerkiksi siitä, että niiden osalta ei ole vaikuttavia säädösmuutoksia tai vastavia kuntien toimintaa välittömästi ohjaavia valtion toimenpiteitä.

Ryhmässä 2 olevien ehdotusten valmistelu on kesken ja/tai niiden osalta kuntien kustannusten todellinen väheneminen jää olennaisesti riippumaan itsehallinnon piirissä olevien kunnallisten toimijoiden toimenpiteistä, joiden toteutumista ja vaikutuksia voidaan arvioida vasta myöhemmin.

Valtiontalouden kehyksiin on toistaiseksi sisällytetty ryhmän 1 toimenpiteet. Ne kattavat alustavan laskennallisen arvion mukaan reilun kolmanneksen tavoitellusta miljardin euron säästöstä 2017 tasolla. Päätettyjä muutoksia koskevat hallituksen lakiesitykset annetaan eduskunnalle syksyllä 2014. Edellä tarkoitettuja ryhmän 1 asioita ovat erityisesti seuraavat toimenpiteet:

- Toisen asteen koulutuksen rahoitusjärjestelmä ja järjestäjäverkko uudistetaan. Rahoituksen määräytymisestä todellisen kustannuspohjan perusteella luovutaan ja toisen asteen koulutukseen kohdennettava valtion rahoituksen kokonaismäärä muutetaan talousarvioon perustuvaksi yliopistoja ja ammattikorkeakouluja vastaavasti. Rahoitusjärjestelmän uudistamiseen liittyen lukiokoulutuksen erityisen koulutustehtävän lisärahoitus puolitetaan ja työelämän kehittämis- ja palvelutehtävän valtion rahoitus lakkautetaan vuodesta 2015 lukien. Vuodesta 2017 alkaen lopetetaan valtionosuusrahoitus lukiokoulutuksen aineopintoihin ylioppilastutkinnon suorittaneilta, rajataan lukion sekä ammatillisen koulutuksen tutkintotavoitteisesta opiskelijasta koulutuksen

järjestäjälle myönnettävä valtionosuusrahoitus enintään kolmeen vuoteen, lopetetaan valtion rahoitus ammatillisen lisäkoulutuksen tutkintoon tai sen osaan johtamattomaan koulutukseen sekä luovutaan erikoisoppilaitosten rahoituksesta nykyisessä muodossa. Toisen asteen ammatillisen tutkinnon jo suorittaneet ohjataan pääsääntöisesti näyttötutkintoon valmistavaan koulutukseen säädöksiä muuttamalla. Suomen Ilmailuopiston sekä erikoisoppilaitosten järjestämän tutkintoon tai tutkinnon osaan johtavan koulutuksen rahoitus siirretään osaksi ammatillisen lisäkoulutuksen rahoitusta. Uusia rahoituksen määräytymisperusteita sovelletaan ensimmäisen kerran määriteltäessä rahoitusta vuodelle 2017. Uudistuksilla toteutetaan yhteensä 260 milj. euron julkisen rahoituksen vähennys, josta valtionosuuksien vähennyksenä on kehyksessä huomioitu 8 milj. euroa vuosina 2015–2016 ja 100,5 milj. euroa vuodesta 2017 alkaen.

- Koulunkäyntiavustajat luetaan osittain osaksi opettaja-oppilassuhdetta valtion rahoituksen perusteissa, minkä seurauksena kuntien menot vähenevät 10 milj. euroa ja valtionosuudet 3 milj. euroa vuodesta 2017 lukien.
- Muiden kuin evankelis-luterilaisen ja ortodoksisen uskonnon sekä elämäkatsomustiedon opetuksen minimiryhmäkokoja tarkistetaan, mikä vähentää jonkin verran kuntien ja valtion menoja vuodesta 2015 lukien. Valtionosuuksia vähennetään n. 0,4 milj. eurolla vuodesta 2015 lukien.
- Vapaan sivistystyön valtion rahoitusta vähennetään 10 milj. eurolla vuodesta 2015 lukien ja 18,5 milj. eurolla vuoden 2017 tasolla. Vastaavien kustannussäästöjen mahdollistamiseksi toteutetaan vapaan sivistystyön rakenteen ja rahoitusjärjestelmän kokonaisuudistus.
- Kunta- ja aluerakennemuutosten myötä vähennetään maakuntakirjastojen määrää 1.1.2016 alkaen.
- Luovutaan kunnan velvoitteesta järjestää työntekomahdollisuuksia työttömille työnhakijoille silloin, kun alueen työttömyysaste on muuta maata korkeampi. Valtion menot vähenevät 0,8 milj. euroa ja kuntien menot arviolta 2,6 milj. euroa.
- Reseptien voimassaoloaikaa ja aikuisten hammashuollon tarkistusvälejä pidennetään myöhemmin täsmennettävien rajauksin lähtökohtaisesti vähintään kahteen vuoteen. Muutokset toteutetaan asetuksella vuoden 2014 aikana. Vuoden 2017 tasolla kuntien menojen arvioidaan vähenevän n. 18 milj. eurolla.
- Perustoimeentulotuen laskenta ja maksatus siirretään vuoden 2017 alusta Kelan tehtäväksi. Kuntien menojen arvioidaan alenevan 79 milj. eurolla. Valtionosuus vähenee 39,5 milj. eurolla vuodessa. Toimeentulotuen alikäytön väheneminen pienentää syntyvää säästöä. Perustoimeentulotuen etuusmenojen arvioidaan kasvavan siten, että kustannuksiin kohdentuva valtionosuus kasvaa 20 milj. eurolla. Lisäksi valtion korvaamat Kelan hallintokulut nousevat arviolta 20 milj. eurolla.
- Turvakodit siirretään valtion vastuulle vuoden 2015 alusta lukien, mihin liittyen sosi-aali- ja terveysministeriön hallinnonalalle kohdennetaan erillinen 8 milj. euron valtionavustusrahoitus, josta puolet toteutetaan siirtona peruspalvelujen valtionosuusmäärärahasta.

- Sosiaali- ja terveyspalvelujen kehittämiseen on kehyspääöksessä hallitusohjelman pohjalta varattu vuositasona n. 13 milj. euron määräraha, josta 4 milj. euroa jätetään säästötoimenä käyttämättä.
- Erityisryhmien investointiavustusvaltuutta nostetaan v. 2016 20 milj. eurolla, v. 2017 40 milj. eurolla ja v. 2018 20 milj. eurolla. Tällä edistetään mm. vanhusten laitoshoidon vähentämistä parantamalla vanhusten kotona asumisen edellytyksiä lisäämällä vanhusten palveluasuntojen tarjontaa.

Näiden kehukseen sisällytettyjen toimenpiteiden lisäksi hallitus jatkaa rakennepoliittisessa ohjelmassa päätettyjen tehtävien ja velvoitteiden vähentämistä koskevien toimenpiteiden valmistelua. Muutokset otetaan huomioon valtionosuuksien laissa olevissa perusteissa. Tarvittavat lainsäädäntöesitykset annetaan eduskunnalle viimeistään syysistuntokaudella 2014. Näitä edelleen valmisteltavia toisen ryhmän asioita ovat erityisesti seuraavat toimenpiteet:

- Oppimateriaalien keskitetyn hankinnan järjestäminen yleissivistävässä koulutuksessa ja siirtyminen kohti digitaalisia materiaaleja.
- Kelpoisuusvaatimusten väljentäminen.
- Laitoshoidon vähentäminen vanhustenhuollossa; pyrkimyksenä on eri toimenpitein, erityisesti hyvän ikääntymisen turvaamiseksi ja palvelujen parantamiseksi annetun laatusuosituksen ja tarvittaessa vanhustalain tarkistamisen avulla kiihdyttää siirtymää olosuhteiltaan ja palveluiltaan asianmukaiseen kotihoitoon siten, että kuntien menot vähenevät suhteessa nyt arvioituun kehitykseen 300 milj. eurolla v. 2017.
- Päivystysjärjestelmän uudistaminen; tarkistetaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksista kiireellisen hoidon perusteista ja päivystyksen erikoisalakohteisista edellytyksistä sekä annetaan tarvittaessa terveydenhuoltolain 34 ja 43 §:ssä tarkoitetut valtioneuvoston asetukset siten, että nykyisiä perusterveydenhuollon ympärivuorokautisen päivystyksen, synnytysten ja kirurgisen leikkaustoiminnan yksiköitä keskitetään suuremmiksi siten, että kuntien menot vähentyvät v. 2017 n. 60 milj. eurolla.
- Potilastietojen paperimuotoisen arkistoinnin lopettaminen; varmistetaan riittävät tietotekniset edellytykset ja tarvittava kuntien tuki muutoksen läpiviennille.
- Suunnitteluvetoisten ja normiluonteisten suositusten vähentäminen ja valvonta-tehtävien uudelleenarviointi; jatketaan kartoitus- ja arviointityötä, mikä mahdollistaa päätösten tekemisen vuodesta 2014 alkaen.
- Kelpoisuusvaatimusten keventämiseksi tuetaan myös kunnallisia toimijoita tarkistamaan työnjakoja ja tehtäväkuvia varsinkin virkojen ja tehtävien tullessa täytettäväksi. Tavoitteena on, että aiempaa vaativampia tehtäviä ohjataan alempiasteisia tutkintoja omaaville. Tämän mahdollistamiseksi sosiaali- ja terveysministeriö harkitsee syksyyn 2014 mennessä esityksiä terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain ja sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun lain sekä näiden lakien nojalla annettujen asetusten muuttamisesta mm. siten, että sairaanhoitajien kelpoisuutta lääkkeenmääräykseen laajennetaan rajatusti. Kelpoisuusvaatimusten keven-

tämistä tarkastellaan myös opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalla rakennepoliittisen ohjelman tavoitteita vastaavasti.

- Julkisen terveydenhuollon todistusten antovelvollisuuksien karsinta vain pakollisiin.
- Perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon ja sosiaalihuollon integraation kehittäminen. Uudistustyö perustuu malliin, jossa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestämisvastuu keskitetään pääosin viidelle erityisvastuualueelle. Tämä uudistus tuo kuntasektorille mittavat tehostamismahdollisuudet ja sitä kautta koko julkiselle taloudelle merkittävät kustannussäästöt hoidon ja hoivan laatua heikentämättä.

Kuntien tehtävien ja velvoitteiden vähentämisen piiriin kuuluu rakennepoliittisessa ohjelmassa myös muita toimenpiteitä. Pelastustoimen järjestämistä uudistetaan, millä tavoitellaan 7,5 milj. euron säästöä kuntatalouteen. Lisäksi mm. rakennusvalvontaviranomaisen tehtäviä on tarkoitus koota isomiksi ylikunnallisiksi yksiköiksi, ympäristönsuojeluviranomaisen tehtäviä ja toimintatapoja uudistaa, ja elintarvikevalvontaa keventää sekä toisaalta siitä perittäviä maksuja korottaa. Näiden toimenpiteiden valmistelu on myös osin kesken ja/tai niiden osalta todellinen kustannusten väheneminen jää olennaisesti riippumaan kuntien omista toimenpiteistä.

Kuntataloutta käsitellään myös luvussa 6, Kuntatalouden ohjaus 2015—2018.

Valtiontalouden uudet menosäästöt

Kehyspäättökseen sisältyvät uudet sopeutustoimet vähentävät valtion menoja nettomääräisesti n. 1 mrd. euroa v. 2015. Vuoteen 2018 mennessä nettomääräiset säästöt nousevat n. 1,4 mrd. euroon. Tarvittavat lakiesitykset sopeuttamisesta johtuen annetaan eduskunnalle syksyn 2014 aikana.

Menosäästöt ovat pysyviä ja kohdistuvat laajasti eri ministeriöiden hallinnonaloille, muun muassa:

- Puoluetoiminnan tukemiseen, säästö yhteensä 2 milj. euroa, josta puoluetuki 1 milj. euroa ja viestintätuki 1 milj. euroa.
- Kehitysyhteistyöhön, vuoden 2015 säästö 53 milj. euroa nousten 101 milj. euroon v. 2018.
- Sotilaallisen ja siviilikriisinhallinnan menoihin, vuoden 2015 säästö yhteensä 9 milj. euroa nousten 15 milj. euroon v. 2018.
- Puolustushallinnon rakennuslaitokseen, jonka tulee uudistaa tilahallinnan ja kunnossapidon toimintojaan siten, että puolustusministeriön hallinnonalalle syntyy 7 milj. euron säästö.
- Oppilaitosten perustamishankkeiden rahoitukseen, joihin valtio ei jatkossa osallistu, säästö n. 12—22 milj. euroa kehyskaudella.
- Perusopetuksen laadun parantamiseen kohdistettuihin valtionavustuksiin, 57 milj. euron säästö.

- Suomen Akatemian tutkimusmäärärahoihin, vuosittaista myöntämisvaltuutta alennetaan 20 milj. eurolla vuosina 2015 ja 2016 sekä 10 milj. eurolla vuodesta 2017 alkaen.
- Yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen indeksikorotukseen, joka puolitetään v. 2015, säästö 16,5 milj. euroa.
- Opintorahaan ja asumislisään, jolloin toisen samantasoisien tutkinnon suorittamista korkea-asteella ei tueta 1.8.2015 lähtien, säästö n. 2 milj. euroa v. 2015 nousten n. 11 milj. euroon v. 2018.
- Opiskelija-asuntosäätiöiden ja YTHS:n vuokratukeen, joka lakkautetaan, säästö 5,9 milj. euroa.
- Taiteeseen ja kulttuuriin, säästö 5—15 milj. euroa.
- Maa- ja metsätalouteen, mm. kansalliseen tukeen ja pienpuun energiatukeen, säästö 21,3 milj. euroa.
- Valtion avustuksiin kuntien vesihuolto- ja ympäristöhankkeisiin, mistä luovutaan, säästö maa- ja metsätalousministeriön sekä ympäristöministeriön hallinnonaloilla nousee yhteensä 10 milj. euroon vuosina 2017 ja 2018.
- Liikenteen väylärahoitukseen, säästö 100 milj. euroa.
- Joukkoliikenteen palveluiden osto ja kehittäminen, säästö 5 milj. euroa.
- ELY-keskusten toimintamenoihin, säästö 5 milj. euroa v. 2016 ja vuodesta 2017 lukien 11 milj. euroa.
- Tutkimus, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukemiseen, 25 milj. euron valtuusleikkaus.
- Yritysten investointi- ja kehittämishankkeiden tukemiseen, kohdistuen äkillisen rakennemuutoksen tukeen, 17 milj. euron valtuusleikkaus.
- Työvoimapolitiikan rahoitukseen, säästö 50 milj. euroa.
- Ansiosidonnaiseen työttömyysturvaan. Säännöksiä muutetaan siten, että valtion menot pienevät 50 milj. eurolla vuoden 2015 tasolla. Muutokset valmistellaan yhteistyössä työmarkkinajärjestöjen kanssa tavoitteena kohdistaa säästö korkeimpia työttömyyspäivärahoja saaviin.
- Maakunnan kehittämisrahaan, joka lakkautetaan, säästö 4,6 milj. euroa.
- Energiatukeen, 5 milj. euron valtuusleikkaus.
- Lapsilisiin, säästö 110 milj. euroa ml. vaikutus toimeentulotukimenoihin
- Valtion osuuteen Kelan toimintamenoista, säästö 10 milj. euroa.
- Valtion osuuteen sairausvakuutuskorvauksista, säästö 25 milj. euroa.
- Valtion osuuteen lääkekorvauksista, säästö 26 milj. euroa vuodesta 2016 lukien.

- KEL- ja TyEL-sidonnaiset indeksikorotukset tehdään v. 2015 pääsääntöisesti 0,4 % suuruisena, säästö 152,5 milj. euroa. Tämä korotus vastaa työmarkkinaratkaisussa sovitun mukaista sopimuskorotustasoa. Alennettu korotus koskee kaikkia TyEL-sidonnaisia etuuksia, ml. työeläkkeet.
- Valtion korvaukseen maatalousyrittäjien lomituspalvelujen kustannuksiin, säästö 5 milj. euroa.
- Korjaustoiminta-avustuksiin, säästö 15 milj. euroa.
- Lisäksi valtion palkkaliukuma rajoitetaan yleisten työmarkkinoiden keskimääräiselle tasolle, minkä arvioidaan tuovan säästöä n. 21 milj. euroa v. 2015 säästön noustessa vuosittain kehyskaudella.

Kasvupanostukset

Valtion varallisuutta ohjataan nykyistä tuottavampaan käyttöön.

Senaatti-kiinteistöjen ja Metsähallituksen hallinnoimaa valtion kiinteistövarallisuutta myydään. Valtion yhtiöomistusten tasehallintaa tehostetaan laajentamalla valtio-omisteisten noteeraamattomien yhtiöiden omistus pohjaa ja tarvittaessa irtaudutaan yhtiöomistuksesta. Lisäksi toteutetaan valtion omistamien pörssiyritysten myyntejä ja muita toimenpiteitä valtion tuloutuksen lisäämiseksi. Noteeraamattomien yhtiöiden osinkojen kokonaismäärää nostetaan. Valmistellaan hallituksen esitys valtion eläkerahastosta annetun lain muuttamiseksi siten, että rahaston tuloutusta voidaan nostaa. Lisäksi tehdään tuloutus valtiontakuurahastosta. Toimenpiteiden aiheuttama lisätuloutus aiemmin linjattuun nähden on vuosina 2014–2015 n. 1,9 mrd. euroa. Kehyspäätöksessä on huomioitu valtion lisätuloja, ks. tarkemmin luku 5.4 Budjettitalouden tulot ja 5.6 Budjetin ulkopuolinen valtiontalous.

Pääosa lisätuloutuksesta ohjataan valtionvelan lyhentämiseen. Osana valtion varallisuuden uudelleenkohdentamista tehdään kuitenkin merkittäviä kasvupanostuksia, joiden määrä vuosina 2014–2015 on yhteensä n. 600 milj. euroa. Kehyskaudella panostusten kustannukset kohdistuvat pääosin vuoteen 2015, n. 300 milj. euroa. Keskeisimmät panostukset liittyvät uutta kasvua ja tulevaisuutta luoviin osaamis- ja innovaatioinvestointeihin sekä nopeasti työllistäviin liikenne- ja rakentamishankkeisiin.

Teollisten kasvuvaiheen yritysten pääomasijoituksiin sekä biotalousyritysten pääomasijoituksiin kohdennetaan Teollisuussijoitus Oy:lle 100 milj. euroa vuosina 2014–2015. Lisäksi listaamattomien yhtiöiden First North markkinapaikkaa aktivoidaan Solidium Oy:n toimiessa aneissa ankkurimerkitsijänä vuositasolla arviolta n. 10 milj. eurolla.

Finnvera Oy:n rahoitusvaltuuksia lisätään tukialueiden ulkopuolista tappiokorvausosuutta kasvattamalla 40 prosentista 55 prosenttiin. Tästä arvioidaan aiheutuvan kehyskauden aikana valtion talousarviomenoja n. 4 milj. euroa. Kansainvälistymisen ja ulkomaisten investointien edistämiseksi kohdennetaan Team Finland -toimintaan yhteensä 20 milj. euron lisärahoitus vuosina 2014–2015. Lisäksi Finpron avustuksia korotetaan 20 milj. eurolla v. 2014 ja 5 milj. eurolla v. 2015 kohdistuen mm. teollisten pk-yritysten vientivalmiuksien vahvistamiseen sekä teollisten investointien houkutteluun Suomeen.

Innovaatorahoituskeskus Tekesin lainavaltuuksia korotetaan pysyvästi 40 milj. eurolla. Lainavaltuuksien lisäyksestä kohdennetaan vuosittain 20 milj. euroa cleantech- ja biotaloussektorin pilotointi- ja demonstraatiohankkeiden tukemiseen sekä 20 milj. euroa digitaaliseen arvонуontiin perustuvan liiketoiminnan edistämiseen. Digitalouden uusia innovaatioita tuetaan korottamalla Tekesin lainavaltuutta lisäksi 20 milj. eurolla vuosina 2014—2015.

Tekesin alkavien yritysten pääomasijoitustoiminnan määrärahaan lisätään 20 milj. eurolla vuosina 2014—2015. Lisäpanostus kohdennetaan cleantech- ja biotalousstrategian sekä digitalouden ja terveystalouden kasvustrategian tavoitteita edistäviin pääomasijoitusrastoihin.

Yliopistoja varaudutaan pääomittamaan kolminkertaisesti yliopistojen keräämään yksityiseen pääomaan nähden, kuitenkin enintään 150 milj. eurolla. Aikuisten osaamispe- rustan vahvistamiseksi osoitetaan yhteensä 20 milj. euroa vuosina 2014—2015 kohdennet- tuun aikuiskoulutukseen vailla perusasteen jälkeistä koulutusta oleville 30—50-vuotiaille.

Yliopistojen perusrahoituksesta siirretään 50 milj. euroa asteittain vuosien 2015—2019 aikana Suomen Akatemian kautta kilpailuihin tutkimusmäärärahoihin. Tämä kasvattaa Suomen Akatemian myöntövaltuutta 50 milj. eurolla vuodesta 2015.

Median innovaatiotukeen kohdistetaan vuosina 2014—2016 yhteensä 30 milj. euroa.

Liikenneväylähankkeisiin kohdistetaan työllisyyden ja kasvun kannalta kriittisimmän liikenneinfrastruktuurin vahvistamiseen 20 milj. euroa lisämääräraha v. 2014 ja 30 milj. euron v. 2015. Lisäksi kehyspäätöksessä on otettu huomioon vt 6 hankkeen aikaistamisesta aiheutuvat menojen ajoitusmuutokset. Hallitus tekee periaatepäätöksen Pisara-radnan toteut- tamisesta ja käynnistää rahoitusmallin valmistelun sekä neuvottelut rahoitusosuuksista.

Helsingin Olympiastadionin perusparannukseen maksetaan valtion osuus, yhteensä 80 milj. euroa, kerralla vuosina 2014—2015. Kun otetaan huomioon avustuksen saajan suunnit- telu- ja rakennusaikaiset korkotulot, valtion panostuksen arvo voi nousta runsaaseen 85 milj. euroon.

Metsähallituksen luonto- ja kulttuurikohteiden infrastruktuurin parantamiseen koh- dennetaan yhteensä 10 milj. euroa lisämäärärahaa vuosille 2014—2015.

Vanhusten ja vammaisten kotona asumista tukeviin korjauksiin osoitetaan 10 milj. euroa lisämäärärahaa vuosina 2014 ja 2015 valtion asuntorahastosta. Nuoriso- ja opiskelija-asun- tojen omavastuukorkoa alennetaan 3,4 prosentista 1 prosenttiin vuoden 2015 loppuun asti.

Vuotta 2014 koskevat päätökset sisällytetään vuoden 2014 lisätalousarvioesityksiin.

Tutkimuslaitosten ja tutkimusrahoituksen kokonaisuudistus

Valtioneuvosto teki 5.9.2013 periaatepäätöksen valtion tutkimuslaitosten ja tutkimusra- hoituksen kokonaisuudistuksesta. Periaatepäätöksen mukaisesti kehyskaudella toteute- taan useita organisaatiouudistuksia. Opetus- ja kulttuuriministeriön sekä maa- ja met- sätalousministeriön hallinnonaloilla sulautetaan tutkimuslaitoksia yhteen suuremmiksi tutkimuslaitoskokonaisuuksiksi (muutokset esitetty tarkemmin ao. hallinnonalojen yhte- ydessä).

Kehyspäätökseen sisältyy lisäksi useita määrärahasiirtoja. Valtioneuvoston kanslian hallinnonalalle on valtioneuvoston yhteiskunnallista päätöksentekoa tukevan tutkimus- ja

selvitystoiminnan vahvistamiseksi koottu rahoitusta eri tutkimuslaitosten budjettirahoitteisista tutkimusmäärärahoista.

Strategisen tutkimuksen rahoitusvälineen perustaminen Suomen Akatemian yhteyteen toteutetaan muuttamalla lakia Suomen Akatemiasta ja siten, että Suomen Akatemia voi tehdä ensimmäiset rahoituspäätökset strategisen tutkimuksen rahoitusvälineestä v. 2015. Strategisten tutkimushankkeiden rahoitukseen on vuosittain myönnettävissä n. 57 milj. euroa huomioiden päätetyt sopeutustoimet ja sisältäen hallinnointikulut.

5.3.1 Hallinnonalakohtaiset linjaukset

Hallinnonaloille kohdistuvia rakennepoliittisia toimenpiteitä, päätettyjä lisäsäästöjä sekä kasvupanostuksia tarkastellaan luvussa 5.3.

Valtioneuvoston kanslia

Valtioneuvoston 5.9.2013 antama periaatepäätös valtion tutkimuslaitosten ja tutkimusrahoituksen kokonaisuudistuksesta vaikuttaa kehyskauden kaikkiin vuosiin. Hallitusohjelman mukainen 4 milj. euron tutkimustoimintaan kohdistuva säästö toteutetaan vähentämällä 1 milj. euroa vuodesta 2015 lukien valtioneuvoston kanslialle siirretyistä eristä.

Hallitus varautuu Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhlavuoden 2017 järjestelyjen rahoitukseen kehyskaudella.

Ulkoasiainministeriön hallinnonala

Hallitusohjelman mukaisesti voimavaroja keskitetään maihin ja alueille, joiden taloudellinen ja poliittinen merkitys on kasvamassa ottaen huomioon mm. Team Finland -strategian painopisteet. Samalla jatketaan edustautumisen rakenteen ja hallinnonalan toimintatapojen uudistamista.

Määrärahoissa on otettu huomioon turvallisuus- ja puolustuspoliittisen selonteon linjaukset (2012), siviilikriisinhallintastrategia (2008) ja rauhanvälityksen toimenpideohjelma (2011). Sotilaallisen kriisinhallinnan määrärahoissa on vuodesta 2015 eteenpäin otettu huomioon operaatioissa toimivan henkilöstön määrän väheneminen.

Kehitysyhteistyön osalta hallitus tavoittelee etenemistä 0,7 prosentin tavoitteeseen BKTL:sta, sekä ilmatorahoituksen kasvavien velvoitteiden hoitamista. Päästöoikeuksien huutokaupasta kertyvät tulot ohjataan kehitysyhteistyöhön ja samalla osana Suomen virallista kehitysapua myös ilmatorahoitukseen sitä mukaa kuin niitä kertyy. Kehitysyhteistyömäärärahojen taso vuodelle 2015 on n. 788 milj. euroa. Jatkovuosina BKTL-osuus on n. 0,5 %.

Oikeusministeriön hallinnonala

Oikeuslaitoksen keskeiset hankkeet suunnittelukaudella liittyvät vuoteen 2025 tähtäävään oikeudenhoidon uudistamisohjelmaan ja siitä tehtyihin linjauksiin. Tavoitteena on oikeusturvan varmistaminen kiristyvässä taloudellisessa tilanteessa. Uudistamisohjelmassa on ehdotettu tuomioistuinviraston perustamista huolehtimaan tuomioistuinhalinnosta. Tuomioistuinviraston perustamisen hyödyt ja haitat sekä kustannusvaikutukset selvitetään.

Vuonna 2014 selvitetään korkeimpien oikeuksien organisatorisen yhdistymisen hyötyjä ja haittoja. Selvityksen perusteella päätetään mahdollisista jatkotoimenpiteistä sekä siitä, aloitetaanko erillisten tuomioistuinlinjojen yhdistämiseen liittyvien hyötyjen ja haittojen selvittäminen.

Syyttäjälaitoksen toiminnassa olennaista on esitutkintayhteistyön tehostaminen, nopeutetun oikeudenkäyntimenettelyn käyttöönoton edistäminen ja ratkaisutoiminnan yhdenmukaisuuden lisääminen.

Rikosseuraamusjärjestelmässä kehittämiskohteena ovat erityisesti yhdyskuntaseuraukset. Mahdollisuuksien mukaan siirretään myös painopistettä avolaitoksissa suoritettaviin seuraamuksiin ja valvottuun koevapauteen.

Vaikuttavuus- ja tuloksellisuusohjelman toimeenpanoon liittyen eri hallinnonalojen valtuutetut (tasa-arvovaltuutettu, lapsiasiainvaltuutettu ja vähemmistövaltuutettu) on tarkoitus koota oikeusministeriön yhteyteen. Yhdenvertaisuuslain muutoksen toimeenpanoa varten on varattu lisärahoitusta 540 000 euroa vuosittain.

Sisäministeriön hallinnonala

Valtion turvallisuusverkkopalveluiden tuottamisesta aiheutuviin lisäkustannuksiin sekä Suomen Turvallisuusverkko Oy:ltä ostettavien verkkopalveluiden lisäkustannuksiin osoitetaan lisämäärärahaa 7,1 milj. euroa vuodelle 2015 ja 2016, 6,7 milj. euroa vuodelle 2017 ja 6,2 milj. euroa vuodelle 2018.

Poliisin palvelukyky ja toiminnan laatu kiireellisissä hälytystehtävissä ja rikosten selvittämisessä sekä lupahallinnossa ja liikenneturvallisuustyössä pyritään pitämään nykyisellä tasolla. Sisäministeriö jatkaa poliisin hallintorakennemuutoksen (Pora III) toimeenpanoa poliisin talouden sopeuttamiseksi toiminnan tehokkuutta lisäämällä ja organisaatiota yksinkertaistamalla.

Rajavartiolaitos varautuu muiden raja-aseilla toimivien viranomaisten kanssa rajanylitysliikenteen merkittävään kasvuun kehittämällä toimintaa rajanylityspaikoilla.

Suomeen tulevien pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden määrän arvioidaan kehittyvän kehyskaudella siten, että vuosien 2015—2018 aikana turvapaikanhakijoiden määrä on vuosittain 3 300—3 500 henkilöä. Vuoden 2013 aikana vastaanoton piirissä oli keskimäärin 3 536 turvapaikanhakijaa kuukaudessa, joista vastaanottokeskuksiin majoitettuna oli n. 2 500. Turvapaikkapäätöksenteon sujuvuuden varmistamiseksi ja edelleen kehittämiseksi poikkihallinnollisen maahanmuuton sähköisen asiankäsittelyjärjestelmän (UMA) teknistä kyvykkyyttä kehitetään.

Puolustusministeriön hallinnonala

Puolustuskykyä kehitetään Suomen sotilaallisen puolustamisen lähtökohdista. Puolustuskyvyn ylläpidon ja kehittämisen painopisteet kehyskaudella ovat puolustusvoimauudistuksen loppuunsaattaminen, puolustuksen pitkän aikavälin haasteisiin vastaaminen sekä puolustusyhteistyön syventäminen ja laajentaminen.

Puolustusvoimauudistuksessa otetaan käyttöön uusi poikkeusolojen joukkorakenne sisältäen operatiiviset, alueelliset ja paikalliset joukot. Puolustusvoimien suorituskykyjen kehittämisen painopiste on alueellisten joukkojen ja kaukovaikuttamiskyvyn kehittämisessä. Kehyskauden lopulla painopistettä siirretään operatiivisten joukkojen suorituskyvyn turvaamiseen.

Puolustusvoimauudistus luo perustan puolustusvoimien toimintakyvylle ja jatkokehittämiselle rakennettaessa 2020-luvun puolustuskykyä. Uudistuksen keskeisiä tavoitteita ovat puolustusjärjestelmän tehokkaan toiminnan edellyttämän tason palauttaminen sekä riittävien materiaali-investointien turvaaminen. Riittävän ennaltaehkäisykyvyn ja ajanmukaisen puolustuskyvyn varmistamiseksi noin kolmannes sotilaallisen maanpuolustuksen määrärahoista tulisi voida käyttää materiaallisen valmiuden menoihin, noin kolmannes kiinteisiin henkilöstömenoihin ja noin kolmannes muihin toimintameneihin.

Puolustusvoimien koulutus- ja harjoitustoiminta palautetaan vuodesta 2015 alkaen sodan ajan joukkojen koulutusvaatimusten edellyttämälle tasolle. Yleisen asevelvollisuuden toimivuutta edistetään turvaamalla kouluttavien yksiköiden toimintamahdollisuudet.

Kehyskauden keskeinen haaste on valmistautuminen 2020-luvun alussa tapahtuvaan puolustushaarojen tärkeimpien joukkojen materiaalin vanhenemiseen.

Valtiovarainministeriön hallinnonala

Verohallinnolle turvataan 2 milj. euron vuosittainen lisäys harmaan talouden torjuntaan myös vuoden 2015 jälkeen. Verohallinnolle kohdennetaan myös lisämäärärahaa eri tietojärjestelmien investointimeneihin 2,35 milj. euroa v. 2015 ja 0,25 milj. euroa v. 2016. Lisäksi Verohallinnon eri tietojärjestelmähankkeiden investointimeneihin ehdotetaan siirtoina hallinnonalan tuottavuusrahasta lisärahoitusta: 3,95 milj. euroa v. 2015, 2,1 milj. euroa v. 2016, 1,5 milj. euroa v. 2017 ja 0,7 milj. euroa v. 2018. Julkisten tietovarantojen avaamisesta aiheutuvien tulonmenetysten kompensointiin ehdotetaan vuosille 2016–2018 siirtoina 0,4 milj. euron vuosittaista lisäystä sekä vuosittaista lisämäärärahaa 0,2 milj. euroa. Verohallinnon toimintamenojen määrärahan mitoituksessa on otettu huomioon vähennyksenä 0,5 milj. euroa vuodessa vuodesta 2016 metsänhoitomaksun poistumisen vuoksi. Turun toimitilojen uudelleenjärjestelyjen vuoksi toimintamenoissa on varauduttu 1,5 milj. euron lisäyksellä muutto- ja kalustekuluihin; samalla voidaan ottaa huomioon toimitilakustannuksissa vähennyksinä 0,8 milj. euroa v. 2015 ja 1,1 milj. euroa vuodesta 2016 lukien.

Tullin toimintameneihin osoitetaan itärajan tullivalvonnan turvaamiseen lisärahoitusta 2,95 milj. euroa vuodelle 2015 ja 3,4 milj. euroa vuodessa vuosille 2016–2018. Alkoholijuomien laittoman matkustajatuonnin hillitsemiseksi tullin toimintameneihin varataan 0,3 milj. euron lisämäärärahaa v. 2015 ja 0,35 milj. euron lisämäärärahaa vuodessa vuosina 2016–2018.

Valtion vahingonkorvaustoiminnan hoitamista esitetään keskitettäväksi Valtiokonttoriin, minkä vuoksi hallinnonaloilta ehdotetaan siirrettäväksi yhteensä 0,43 milj. euroa korvausten maksamista varten kunakin vuonna vuodesta 2015 alkaen sekä tietojärjestelmämenoihin 0,05 milj. euroa v. 2015.

Valtion tieto- ja viestintäteknikkakeskuksen (Valtori) toimintamenoihin varataan 3 milj. euroa vuodessa. Valtorin investointimenoihin osoitetaan erillisenä määrärahana 10 milj. euroa vuodessa. Valtorin toiminnasta aiheutuvat menot rahoitetaan sen asiakkaina olevilta virastoilta ja laitoksilta perittävin maksuin. Toimintamääräraha on tarkoitettu puskurirahoitukseksi ennakoimattomia tilanteita varten tasaamaan asiakasrahoituksen tulojen ja toiminnasta aiheutuvien menojen vaihteluita.

Tilastokeskukselle osoitetaan rahoitusta julkisten tietovarantojen avaamisen jatkamiseen lisämäärärahana 0,15 milj. euroa vuodelle 2015 ja 0,4 milj. euroa vuosittain vuosina 2016—2018. Lisäksi Tilastokeskukselle aiheutuu lisäresurssitarpeita pakollisten EU-säädösten vaatimusten toteuttamisesta, minkä vuoksi Tilastokeskuksen toimintamenoihin ehdotetaan lisämäärärahaa 0,2 milj. euroa vuodessa kehyskaudelle.

Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen yhteydessä toimii v. 2014 perustettu Finanssipolitiikan arviointineuvosto, jonka tehtävänä on hallituksen talouspolitiikan ja julkisen talouden päätöksenteon arvioiminen sekä sen valmistelun laadun, avoimuuden ja ymmärrettävyyden vahvistaminen. Arviointineuvoston toiminnan rahoitus 0,1 milj. euroa on otettu huomioon siirtona valtioneuvoston hallinnonalan määrärahoista.

Väestörekisterikeskus jatkaa väestötietojärjestelmän henkilötietojen rekisteröinnin kehittämistä. Hankkeella varmistetaan yhdessä jo käynnissä olevan Rakennustietojen kehittämishankkeen (RaKi) kanssa väestötietojärjestelmän elinkaaren jatkuvuus ja sille osoitetaan 0,9 milj. euroa hallinnonalan tuottavuusmäärärahasta v. 2015.

Aluehallintoviraston toimintamenoihin osoitetaan 0,4 milj. euron vuosittainen lisäys eläinsuojelu- ja elintarviketurvallisuustehtävien lisäresurssointiin.

Maistraattien toimintamomentille siirretään hallinnonalan tuottavuusmäärärahasta tietojärjestelmien kehittämishankkeisiin vuosille 2015—2016 yhteensä 0,9 milj. euroa.

Valtion eläkemenoennusteiden muutokset, korkoennusteen muutos sekä indeksitarkistukset nostavat eläkemenoja kehyskaudella yhteensä n. 145 milj. euroa.

Vuosi 2014 on Euroopan unionin uuden rahoituskehyskauden (2014—2020) ensimmäinen vuosi. Valtiontalouden kehyspäätöksen EU-maksut perustuvat EU:n rahoituskehysten maksukattoon. Kehyspäätös perustuu arvioon, että EU:n omien varojen päätös tulee voimaan takautuvasti v. 2016, jolloin tulisi maksettavaksi takautuvasti kolmen vuoden maksu-alennukset eräille nettomaksajamaille (Hollanti, Itävalta, Ruotsi, Saksa ja Tanska). Edelliseen valtionalouden kehyspäätökseen verrattuna merkittävin muutos johtuu siitä, että EU:lle tuloutuvien tullitulojen määrän arvioidaan alenevan selvästi edelliseen ennusteeseen verrattuna. Tullitulojen alenema on katettava BKT:L-maksulla. Vuosia 2015—2018 koskeva kehyspäätös sisältää myös ensimmäisen arvion uuden kansantalouden tilinpitojärjestelmän (EKT-2010) käyttöönotosta aiheutuvista budjettivaikutuksista. Uuden tilinpitojärjestelmän arvioidaan tulevan käyttöön omien varojen järjestelmässä takautuvasti v. 2016 omien varojen päätöksen voimaan tultua. Näistä syistä Suomen maksuja edelliseen kehyspäätökseen verrattuna on tarkistettu ylöspäin n. 60 milj. eurolla v. 2015, n. 176 milj. eurolla

v. 2016, n. 111 milj. eurolla v. 2017 ja n. 137 milj. eurolla v. 2018. Samalla EU-maksujen määrärahaan on tarpeen tehdä indeksitarkistusta tarkoittava vuosittainen lisäys, 32–36 milj. euroa. Vuonna 2018 arvioidaan tarvittavan EU-maksuihin määrärahaa n. 2 mrd. euroa.

Kuntien valtionosuudet

Indeksikorotus lisää kuntien peruspalvelujen valtionosuuksia n. 47 milj. eurolla v. 2015. Toisaalta valtionosuuksia pienentävät peruspalvelujen valtionosuuden leikkaukset. Sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämistoimenpiteet (ml. vanhuspalvelulaki, oppilas- ja opiskelijahuollon kehittäminen sekä muu sosiaali- ja terveyspalvelujen kehittäminen) lisäävät v. 2015 valtionosuuksia 46,9 milj. euroa verrattuna v. 2014 tasoon.

Ammattikorkeakoulujen rahoitusuudistukseen liittyen peruspalvelujen valtionrahoitusmäärärahasta siirretään vuodesta 2015 lukien vuositasolla runsaat 163 milj. euroa opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalle ammattikorkeakoulujen valtionavustusmäärärahaan.

Perusopetuksen vähimmäistuntimäärää ehdotetaan lisättäväksi kolmella vuosiviikkotunnilla. Tähän liittyen peruspalvelujen valtionrahoitusmäärärahaa lisätään 3,9 milj. eurolla v. 2016 ja 9,4 milj. eurolla vuodesta 2017 lukien siten, että puolet toteutetaan siirtona opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalta.

Hallituksen linjausten mukaisesti kuntia tuetaan kuntauudistuksen kaikissa vaiheissa. Kuntauudistusta tuetaan rahoittamalla yhdistymisavustukset ja -selvitykset. Lisäksi valtionosuusmenetykset kompensoidaan kokonaan valtion varoista. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistä koskevaan uudistukseen liittyen kuntaliitosten määrän arvioidaan kuitenkin jossain määrin vähenevän. Kuntia tuetaan konkreettisilla kärkihankkeilla, jotka liittyvät mm. muutosjohtamiseen kuntaliitostilanteessa, tietohallintotoimintaan ja talouden tasapainottamissuunnitelmien laatimiseen. Lisäksi toteutetaan kehittämishankkeita lähipalveluihin ja lähidemokratiaan liittyen.

Peruspalvelujen valtionosuusmäärärahaan on otettu huomioon rakennepoliittisen ohjelman toimenpanoon liittyvien esitysten vaikutukset, joita kuvataan tarkemmin luvussa 5.3. Kuntataloutta käsitellään kokonaisuutena kehyspäätöksen luvussa 6. Kuntatalouden ohjaus 2015–2018.

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala

Nuorisotakuun toteuttamisen ja riittävän ammatillisen peruskoulutuksen tarjonnan varmistamiseksi koko maassa ammatillisen peruskoulutuksen rahoitusta lisätään 5,2 milj. eurolla vuosittain. Ammatillisessa koulutuksessa kehitetään edelleen opiskelijavalintaprosesseja sekä otetaan käyttöön uusi yhtenäinen ammatilliseen peruskoulutukseen valmistavan koulutuksen kokonaisuus. Lisäksi kehitetään ja otetaan käyttöön uusia malleja koulutuksen toteuttamiseksi oppilaitosmuotoisen koulutuksen ja oppisopimuskoulutuksen yhdistelmänä.

Otetaan käyttöön uudistetut ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen haku- ja valintapalvelut sekä aikuiskoulutuksen haku- ja koulutustietopalvelut.

Lukiokoulutuksen valtakunnallisia tavoitteita ja tuntijakoa koskeva valtioneuvoston asetus sekä lukion opetussuunnitelman perusteet uudistetaan. Valmistellaan tieto- ja viestintätekniikan asteittaista käyttöönottoa ylioppilastutkinnon suorittamisessa ja varmistetaan tutkintoon sisältyvien koearvosanojen vertailukelpoisuus yli koerajojen ja kirjoituskertojen, jotta mahdollistetaan ylioppilastutkinnon hyödyntäminen opiskelijavalinnoissa.

Koulutusjärjestelmän tehokkuutta parannetaan ohjaamalla ennestään ammatillisen tutkinnon suorittaneet aikuiskoulutukseen. Näyttötutkintojärjestelmää sekä nuorten oppisopimuskoulutuksen toimintamalleja kehitetään. Lisäksi otetaan käyttöön korkeakoulutettujen uudet erikoistumiskoulutukset.

Valtionosuusindeksin arvioituun muutokseen perustuvat indeksikorotukset lisäävät hallinnonalan valtionosuuksia 9,5 milj. eurolla, josta kuntien ja kuntayhtymien osuus on 6,4 milj. euroa v. 2015. Lisäksi korkeakouluindeksin ennusteeseen perustuvat indeksikorotukset lisäävät yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen valtionrahoitusta yhteensä 16,6 milj. eurolla ottaen huomioon indeksikorotusten puolittaminen.

Vastuu ammattikorkeakoulujen perusrahoituksesta siirretään kokonaan valtiolle vuoden 2015 alusta. Kaikki ammattikorkeakoulut tulevat toimimaan itsenäisinä oikeushenkilöinä, joiden oikeushenkilömuoto on osakeyhtiö. Uusi verotuksellinen asema ja verotusta vastaavat taloudelliset seuraamukset otetaan huomioon ammattikorkeakoulujen rahoituksessa. Lakisääteisistä tehtävistä aiheutuvat arvonlisäveromenot kompensoidaan ammattikorkeakouluille ja vuotuisessa määrärahan mitoituksessa otetaan huomioon kustannustason nousu korkeakouluindeksin mukaisesti. Uudistuksen tueksi valtio on varautunut pääomittamaan ammattikorkeakouluja.

Valtion tutkimuslaitosten ja tutkimusrahoituksen kokonaisuudistukseen liittyen yhdistetään Kuluttajatutkimuskeskus ja Oikeuspoliittinen tutkimuslaitos Helsingin yliopistoon vuoden 2015 alusta lukien. Strategisen tutkimuksen rahoitusvälineen perustaminen Suomen Akatemian yhteyteen toteutetaan muuttamalla lakia Suomen Akatemiasta ja siten, että Suomen Akatemia voi tehdä ensimmäiset rahoituspäätökset strategisen tutkimuksen rahoitusvälineestä v. 2015. Strategisten tutkimushankkeiden rahoitukseen on vuosittain myönnettävissä n. 57 milj. euroa huomioiden päätetyt sopeutustoimet ja sisältäen hallinnointikulut.

Huolehditaan veikkausvoittovararahoituksesta riippuvaisen kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotoiminnan perustan kestävydestä. Edistetään kuntien kulttuuritoiminnan edellytyksiä kehittämällä tuotantorakenteita ja vahvistamalla taidekasvatuspalveluiden ja lasten kulttuurin paikallista ja alueellista saatavuutta. Vahvistetaan luovan talouden osaamispe-rustaa turvaamalla taiteilijoiden toimintaedellytyksiä.

Rahoitetaan Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhluvuoden merkkihankkeen (kirjaston) perustamiskustannusten valtion rahoitusosuus. Suomalais-ruotsalaisen kulttuurirahaston Hanasaaren kiinteistö perusparannetaan.

Tuetaan liikuntajärjestöjen rakenneuudistusta, paikallistason liikuntatoimintaa sekä liikunnallisia elämäntapoja ja terveyttä edistäviä toimia. Lisätään hallinnonalojen yhteistyötä liikunnan terveysvaikutusten edistämiseksi.

Nuorisolaki uudistetaan. Nuorisotakuuseen sisältyvä etsivä nuorisotyö laajennetaan koko maahan. Nuorten työpajatoiminnan yhteistyötä oppilaitosten kanssa varmistetaan.